

ХРОНІКА**ОБЛАСНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ “ГОЛОДОМОР НА СУМЩИНІ: ІСТОРІЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ПОГЛЯДУ”**

Напередодні Дня пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій у рамках заходів з відзначення 75-х роковин Голодомору 1932-1933 рр. в Україні 18 листопада 2008 р. у приміщенні Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (ОІППО) відбулася обласна науково-практична конференція *“Голодомор на Сумщині: історія в контексті сучасного погляду”*. Її організаторами виступили управління освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації та ОІППО. У роботі взяли участь провідні науковці, краєзнавці, освітяни Сумщини та їх вихованці.

З вітальним словом до учасників заходу звернувся заступник голови Сумської облдержадміністрації О.Ф.Лаврик. Він презентував нове видання *“Національна книга пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні: Сумська область”*. О.Ф.Лаврик наголосив на тому, що система державних заходів, спрямована на висвітлення причин, масштабів і наслідків національної трагедії, зокрема на регіональному рівні, та їх усвідомлення, має стати консолідуючим фактором розвитку українського суспільства та дасть змогу гідно вшанувати пам'ять жертв цієї трагедії.

Одним із таких заходів стало проведення Всеукраїнського просвітницько-патріотичного конкурсу вчинених дій щодо вшанування пам'яті жертв Голодомору *“Голодомор 1932-1933 рр. Пам'ять народу”*. Серед переможців III (обласного) етапу - кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії Сумського державного університету В.М.Власенко за роботу *“Голодомор 1932-1933 рр. на Сумщині”* та члени пошукового загону *“Зерна пам'яті”* Охтирської ЗОШ №8 (керівник - вчитель історії В.І.Тешенко), які презентували присутнім проект *“Не приглушиться голоду стогін... Його, нарешті, почув цілий світ”*. У своєму виступі В.М.Власенко - автор вступної статті до обласного тому Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. в Україні - розповів про роботу над книгою, проаналізував історіографію і джерельну базу, охарактеризував причини і методи здійснення терору голодом у Сумській області, зупинившись на системі т.зв. *“чорних дошок”*.

Доцент Сумського ОІППО В.М.Семенов закликав науковців використовувати нові методологічні підходи при вивченні трагедії, не політизувати її, наголосив на необхідності створення спільної українсько-російської групи дослідників, заперечив геноцидний характер Голодомору в Україні. Відповіддю на такі пропозиції стали репліка В.М.Власенка про об'єктивність, достовірність і репрезентативність зібраних у Національній книзі пам'яті документів та виступ начальника відділу Державного архіву Сумської області Л.А.Покидченко про штучний характер голоду, що доводять численні архівні документи, матеріали переписів 1926 і 1939 рр. і тогочасної радянської преси, а також свідчення тих, хто пережив трагедію.

Продовжилася робота конференції виступами кандидата філологічних наук, доцента Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка С.В.П'ятаченка, який презентував проект *“Голодомор на Сумщині очима очевидців”*, та заступника директора *“Сумського центру професійної освіти”* О.О.Горового про реалізацію проекту *“Голодомор 1932-1933 рр. Пам'ять народу”*. У своїх доповідях вони звернули увагу на важливі проблеми методології та джерельної бази вивчення теми Голодомору 1932-1933 рр., наголосили на пізнавальній і виховній спрямованості роботи студентських й учнівських пошукових загонів.

Жвавий інтерес в учасників конференції викликали доповіді кандидата філологічних наук, доцента Глухівського державного педагогічного університету С.М.Стаховського, директора Лебединської спеціалізованої школи-інтернату А.В.Удода, директора Охтирської ЗОШ №8 О.М.Лучко про національно-патріотичне виховання молоді через науково-пошукову роботу і діяльність музеїв у навчальних закладах.

В обговоренні піднятих на конференції питань взяли участь члени редакційної групи *“Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні: Сумська область”*, викладачі вищих навчальних закладів, педагогічна і наукова громадськість, співробітники місцевого обласного архіву. Підвів підсумки конференції директор Сумського обласного інституту післядипломної освіти В.Ф.Живодьор.

ГЛУШАН О.В.

* * *

ФОТОДОКУМЕНТАЛЬНА ВИСТАВКА “УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ: ІСТОРІЯ НЕСКОРЕНИХ”

2-13 грудня 2008 р. у рамках відзначення 100-річчя від дня народження командувача УПА Р.Шухевича та 65-ї річниці створення УПА у Сумській обласній науковій бібліотеці експонувалася фотодокументальна виставка *“Українська повстанська армія: історія нескорених”*, що є складовою частиною спільного проекту Служби безпеки України та Центру досліджень визвольного руху (ЦДВР) за участю Українського інституту національної пам'яті.

Експозицію розроблено на основі матеріалів Галузевого державного архіву СБУ, архіву ЦДВР із залученням матеріалів Державного архіву Сумської області та архівного відділу Управління СБУ в Сумській області з метою надання цілісної наукової картини українського визвольного руху середини ХХ ст. Її автори - кандидат історичних наук В.Вятрович, Р.Грицьків, І.Дерев'яний, Р.Забілий, П.Содоль, дизайн - О.Сало.

На виставці було представлено понад півтисячі оригінальних фото, документи радянських та німецьких архівів, внутрішні документи ОУН та УПА. Відвідувачам було запропоновано 22 банери, кожен з яких розповідав про окремий розділ з історії УПА: витоки збройного повстанського руху; територіальна та функціональна структура УПА; закордонні рейди УПА; щоденне життя повстанців; повстанські свята; жіноцтво у визвольній боротьбі; протиповстанська боротьба; перебування повстанців в ув'язненні та на засланні тощо. Для багатьох відвідувачів став новиною факт наявності в мережі ОУН підрозділів Українського Червоного Хреста. Не менш цікавими були матеріали, присвячені мережі постачання, напіввійськовим Самооборонним Кущовим Відділам, а також одностроям та нагородам, запровадженим в УПА. Громадськість мала змогу ознайомитися і з видавничою діяльністю українського підпілля. В окремій частині виставки досліджена тема криївок. Було представлено документи про діяльність підпілля ОУН та боївок УПА на Сумщині.

За словами заступника голови Сумської облдержадміністрації О.В.Медуниці, виставка має сприяти подоланню стереотипів у суспільстві та формуванню патріотизму у молоді. Унікальність експозиції полягала в тому, що в ній демонструвалися фотографії та фотокопії документів, які протягом багатьох десятиліть зберігалися в архівах ДПУ-НКВС.

У рамках проекту було видано англо- та україномовні каталоги виставки, науково-популярну історію УПА, навчальний посібник та мультимедійний диск.

Ред.